

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А І Н И

10 червня 2022 року

Справа №200/149/22

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі головуючого судді Шинкарьової І.В., розглянувши в порядку спрощеного позовного провадження (в письмовому провадженні) адміністративну справу за позовом Стукана Василя Петровича до Управління соціального захисту населення Бахмутської міської ради про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії, -

В С Т А Н О В И В :

Стукан Василь Петрович (далі – позивач) звернувся до Донецького окружного адміністративного суду із позовом до Управління соціального захисту населення Бахмутської міської ради (надалі – відповідач) та просить суд: визнати протиправною бездіяльність відповідача щодо не нарахування та невиплати щорічної разової грошової допомоги до 5 травня за 2021 рік у розмірі восьми мінімальних пенсій за віком, позивачу протиправною; зобов'язати відповідача нарахувати та виплатити позивачу недоплачену суму щорічної грошової допомоги до 5 травня за 2021 рік у розмірі 10 246,00 грн.

В обґрунтування своїх вимог позивачем зазначено, що відповідачем виплачено йому разову грошову допомогу до 5 травня у 2021 році у розмірі меншому, ніж це передбачено у статті 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Згідно з вимогами частини п'ятої статті 162 КАС України відзив подається в строк, встановлений судом, який не може бути меншим п'ятнадцяти днів з дня вручення ухвали про відкриття провадження у справі. Ухвала про відкриття провадження отримана відповідачем 28.01.2022.

Станом на час розгляду справи, відповідачем відзиву на позовну заяву не надано, про причини неподання відзиву на позовну заяву відповідачем суду не повідомлено. ухвала про відкриття провадження отримана відповідачем 29.01.2022.

Згідно з вимогами частини четвертої статті 159 КАС України подання заяв по суті справи є правом учасників справи. Неподання суб'єктом владних повноважень відзиву на позов без поважних причин може бути кваліфіковано судом як визнання позову.

Суд, розглянувши матеріали справи, всебічно і повно з'ясувавши всі фактичні обставини, об'єктивно оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, встановив.

Позивач - Стукан Василь Петрович, є особою з інвалідністю II групи і має право на пільги, встановлені законодавством України для ветеранів війни – інвалідів війни.

В 2021 році щорічну разову грошову допомогу до 5 травня позивач отримав в розмірі 3906,00 грн.

Листом від 21.12.2021 за №10/С-668 Управління соціального захисту населення Бахмутської міської ради повідомило Стукан В.П., що сума разової допомоги у 2021 році була призначена позивачу у сумі 3906,00 грн., як особі з інвалідністю 2 групи, була

перерахована у сумі 3906,00 грн.

Вважаючи протиправною бездіяльність відповідача щодо не нарахування та не виплати у повному обсязі щорічної разової грошової допомоги до 05 травня у розмірі восьми мінімальних пенсій за віком, позивач звернувся до суду з даним позовом.

Надаючи правову оцінку спірним правовідносинам, суд виходить з такого.

Правовий статус ветеранів війни визначає Закон України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" № 3551-ХІІ від 22 жовтня 1993 року (далі по тексту - Закон України № 3551-ХІІ)

Пільги особам з інвалідністю внаслідок війни встановлені статтею 13 вказаного Закону.

Згідно зі статтею 13 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (в редакції Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" від 25 грудня 1998 року №367-ХІV), щорічно до 5 травня інвалідам війни виплачується разова грошова допомога у розмірах: інвалідам І групи - десять мінімальних пенсій за віком; ІІ групи - вісім мінімальних пенсій за віком; ІІІ групи - сім мінімальних пенсій за віком.

Підпунктом "б" підпункту 2 пункту 20 розділу ІІ "Внесення змін до деяких законодавчих актів України" Закону України "Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України" від 28 грудня 2007 року №107-VI частину 5 статті 13 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (3551-12) викладено в такій редакції: "Щорічно до 5 травня інвалідам війни виплачується разова грошова допомога у розмірах, які визначаються Кабінетом Міністрів України в межах бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України".

Рішенням Конституційного Суду України від 22 травня 2008 року №10рп/2008 визнано такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), зокрема, положення пункту 20 розділу ІІ "Внесення змін до деяких законодавчих актів України" Закону України "Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України" від 28 грудня 2007 року №107-VI.

Відповідно до частини першої статті 17 Закону № 3551-ХІІ, фінансування витрат, пов'язаних з введенням в дію цього Закону, здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів.

Статтею 17-1 Закону № 3551-ХІІ визначено, що щорічну виплату разової грошової допомоги до 5 травня в розмірах, передбачених статтями 12-16 цього Закону, здійснюють органи праці та соціального захисту населення через відділення зв'язку або через установи банків (шляхом перерахування на особовий рахунок отримувача) пенсіонерам - за місцем отримання пенсії, а особам, які не є пенсіонерами, - за місцем їх проживання чи одержання грошового утримання.

Законом України від 28 грудня 2014 року № 79-VІІІ "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин", який набув чинності 01 січня 2015 року, розділ VІ Прикінцеві та перехідні положення Бюджетного кодексу України доповнено пунктом 26, яким встановлено, що норми і положення статей 12, 13, 14, 15 та 16 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Згідно рішення Конституційного Суду України від 27 лютого 2020 року у справі 1-247/2018(3393/18) визнано таким, що не відповідає Конституції України, окреме положення пункту 26 розділу VІ "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України у частині, яка передбачає, що норми і положення статей 12, 13, 14, 15 та 16 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових

ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Конституційний Суд України прийшов до висновку, що встановлення пунктом 26 розділу VI Прикінцеві та перехідні положення Кодексу іншого, ніж у статтях 12, 13, 14, 15 та 16 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", законодавчого регулювання відносин у сфері надання пільг ветеранам війни спричиняє юридичну невизначеність при застосуванні зазначених норм Бюджетного кодексу України та Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", що суперечить принципу верховенства права, встановленому статтею 8 Конституції України.

При цьому, у пункті 2.2 мотивувальної частини вказаного рішення зазначено, що БК України не можна вносити зміни до інших законів України, зупиняти їх дію чи скасовувати їх, а також встановлювати інше (додаткове) законодавче регулювання відносин, відмінне від того, що є предметом спеціального регулювання іншими законами України.

Відповідно до частини другої статті 152 Конституції України закони, інші акти або їх окремі положення, що визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України рішення про їх неконституційність, якщо інше не встановлено самим рішенням, але не раніше дня його ухвалення.

Таким чином, на час виникнення спірних відносин рішенням Конституційного Суду України від 27 лютого 2020 року № 3-п/2020 відновлено дію частини п'ятої статті 13 Закону № 3551-ХІІ у редакції Закону № 367-ХІV, згідно з якою щорічно до 5 травня інвалідам війни виплачується разова грошова допомога у розмірах: інвалідам І групи - десять мінімальних пенсій за віком; ІІ групи - вісім мінімальних пенсій за віком; ІІІ групи - сім мінімальних пенсій за віком.

Водночас, відповідно до додатку до Порядку використання коштів державного бюджету, передбачених для виплати щорічної разової грошової допомоги ветеранам війни і жертвам нацистських переслідувань, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.04.2021 №325 (далі - постанова № 325), разова грошова допомога до 5 травня у 2021 році виплачується особам з інвалідністю внаслідок війни І групи - 4421 гривня, ІІ групи - 3906 гривень, ІІІ групи - 3391 гривня, тобто у розмірі меншому, ніж це передбачено частиною п'ятою статті 13 цього Закону.

Отже, на час виплати позивачу у 2021 році щорічної разової грошової допомоги до 5 травня одночасно діяли Закон № 3551-ХІІ і постанова № 325.

Виходячи із визначених у частині четвертій статті 7 КАС України загальних засад пріоритетності законів над підзаконними актами, для визначення розміру разової грошової допомоги особам з інвалідністю внаслідок війни у 2021 році слід застосовувати не постанову № 325, а Закон № 3551-ХІІ, який має вищу юридичну силу.

Разова грошова допомога до 5 травня у 2021 році повинна виплачуватися особам, вказаним у статтях 12, 13, 14, 15 та 16 Закону № 3551-ХІІ, у розмірі, встановленому цими статтями у редакції Закону № 367-ХІV.

Вихідним критерієм обрахунку щорічної разової грошової допомоги до 5 травня є мінімальний розмір пенсії за віком.

Відповідно до частини першої статті 28 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" від 9 липня 2003 року № 1058-ІV (далі - Закон № 1058-ІV), мінімальний розмір пенсії за віком за наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу встановлюється в розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом. Таким законом є закон України про Державний бюджет України на відповідний рік.

Статтею 7 Закону України від 14 листопада 2019 року №294-ІХ Про Державний бюджет України на 2021 рік встановлено у 2021 році прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність, з 1 січня 2021 року 1769 гривень.

Згідно із частиною четвертою статті 28 Закону № 1058-ІV, мінімальний розмір пенсії за

віком, встановлений частинами першою - третьою цієї статті, застосовується виключно для визначення розмірів пенсій, призначених згідно з цим Законом.

Закон № 1058-IV є єдиним законодавчим актом, який визначає розмір мінімальної пенсії за віком. Разом з тим держава, запроваджуючи певний механізм правового регулювання відносин, зобов'язана забезпечити його реалізацію. У протилежному випадку всі негативні наслідки відсутності правового регулювання покладаються на державу.

Отже, при врегулюванні спірних правовідносин щодо обрахунку щорічної разової грошової допомоги до 5 травня у 2021 році застосуванню підлягає саме частина перша статті 28 Закону №1058-IV.

Враховуючи вищевикладене, виплата позивачу, як інваліду II групи в 2021 році разової грошової допомоги у сумі 3906,00 грн, з урахуванням приписів постанови КМУ № 325, а не статті 13 Закону №3551-ХІІ, є неправомірною та свідчить про порушення його прав на отримання такої допомоги у належному розмірі.

Вказана позиція узгоджується зі змістом рішення Верховного Суду від 29 вересня 2020 року у зразковій справі № 440/2722/20 (провадження № Пз/9901/14/20), залишеного без змін постановою Великої Палати Верховного Суду від 13 січня 2021 року.

Відповідно до ч.5 ст.242 Кодексу адміністративного судочинства України при виборі і застосуванні норми права до спірних правовідносин суд враховує висновки щодо застосування норм права, викладені в постановках Верховного Суду.

Згідно з частиною 2 статті 71 КАС України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача якщо він заперечує проти адміністративного позову.

Відповідно до статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України, кожна сторона повинна, довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу. В адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача.

Щодо позовних вимог в частині зобов'язання відповідача нарахувати та виплати на користь позивача недоотриману частину разової грошової допомоги до 05 травня за 2021 рік, в загальному розмірі 10246,00 грн, суд зазначає, що належним способом захисту прав позивача буде стягнення на його користь недоплаченої суми разової грошової допомоги у розмірі 10246,00 грн.

Оскільки позивача звільнено від сплати судового збору, розподіл судових витрат не здійснюється.

Керуючись ст.ст. 241-246, 293, 295, 297 Кодексу адміністративного судочинства України, суд,-

ВИРІШИВ:

Адміністративний позов Стукана Василя Петровича (РНОКПП 2391700277, 84507, Донецька обл., м. Бахмут, вул. Калініна,8) до Управління соціального захисту населення Бахмутської міської ради (код ЄДРПОУ 25953178, Донецька обл., м. Бахмут, вул. Горбатова, 57) про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії - задовольнити.

Визнати протиправною бездіяльність Управління соціального захисту населення Бахмутської міської ради щодо не нарахування та невиплати Стукану Василю Петровичу щорічної разової грошової допомоги до 5 травня за 2021 рік у розмірі восьми мінімальних пенсій за віком.

Стягнути з Управління соціального захисту населення Бахмутської міської ради на користь Стукана Василя Петровича недоплачену суми разової грошової допомоги у розмірі 10246,00 грн.

Повний текст рішення складено та підписано 10 червня 2022 року.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

Апеляційна скарга на рішення суду подається до суду апеляційної інстанції протягом тридцяти днів з дня його проголошення. Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини рішення (ухвали) суду, або розгляду справи в порядку письмового провадження, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення.

Суддя

І.В. Шинкарьова

ЗГІДНО З
ОРИГІНАЛОМ

10.06.2022
Секретар судового засідання
Заїченко Я.В.

но з автоматизованої
документообігу суду

*306*5271485*1*2*